

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Slutbetänkande av Upphandlingsutredningen 2004 Nya upphandlingsregler 2 (SOU 2006:28)

Övergripande synpunkter

Arbetsgivarverket har anmodats att lämna remissvar avseende slutbetänkandet Nya upphandlingsregler 2 (SOU 2006:28).

Arbetsgivarverket ställer sig positiv till utredningens uppdrag att bl.a. göra en översyn av bestämmelserna i 6 kap. och 7 kap. LOU. Det finns ett stort behov av att förenkla regelverket. Verket har dock funnit anledning att lämna synpunkter på vissa delar av förslaget.

Fast beloppsgräns för direktupphandling

Enligt Arbetsgivarverkets uppfattning är det nuvarande systemet med begreppet "lågt värde" bra, eftersom det innebär en viss flexibilitet för myndigheten.

Upphandlingsprocesser pågår vanligen under lång tid och kräver mycket resurser. Det borde enligt verket vara tillåtet att använda direktupphandling i sådana fall då kostnaderna för att genomföra en upphandling (lönekostnader m.m.) överstiger eller inte står i rimlig proportion till upphandlingens värde. Om regeringen bedömer att en fast beloppsgräns ska införas, anser Arbetsgivarverket därför att beloppsgränsen ska sättas högt.

Enligt Arbetsgivarverket bör beloppsgränsen sättas högre än den föreslagna gränsen med hänsyn till att flertalet länder i Europa idag tillämpar gränser som ligger mellan 20 000 och 60 000 euro. Beloppsgränsen bör sättas i det högre spannet.

Beträffande utredningens förslag att ett högre belopp får användas när det finns särskilda skäl, anser verket att det är oklart när det högre värdet får användas. Utredningen har nämnt att det är befogat med en högre gräns för t.ex. konsulttjänster. Detta bör om möjligt preciseras i lagtexten.

Myndigheternas erfarenheter av upphandling varierar och det är svårt att avgöra när upphandlingen är särskilt komplicerad. Arbetsgivarverket anser därför att regeringen bör överväga att fastställa en enda beloppsgräns för direktupphandling och att denna gräns ska sättas högt.

Annonsering

Utredningen föreslår att kravet på annonsering i en allmänt tillgänglig databas ska anses vara uppfyllt om den upphandlande enheten annonserar på en särskilt upprättad upphandlarprofil som finns tillgänglig på enhetens hemsida (med undantag för B-tjänster över tröskelvärdena). Detta kan medföra nackdelar för leverantörerna som måste bevaka ett stort antal hemsidor. Upphandlande enheter kan dessutom frestas att bryta mot likabehandlingsprincipen genom att ta kontakt med vissa leverantörer i syfte att säkerställa att "rätt" leverantörer lämnar anbud.

En särskilt upprättad upphandlarprofil bör i stället såsom idag kunna användas som ett komplement till annonsering i en allmänt tillgänglig databas.

För att komma tillrätta med de brister Arbetsgivarverket pekar på ovan, anser Arbetsgivarverket att det bör kunna finnas en enda gemensam allmänt tillgänglig databas för annonsering av offentliga upphandlingar i Sverige. Det skulle skapa större tydlighet. Nämnden för offentlig upphandling har tidigare gjort en kartläggning av vissa befintliga databaser, men de är inte godkända av NOU. Att driva elektroniska databaser för annonsering bör enligt regeringens förslag och riksdagens beslut inte vara en statlig uppgift.¹ Arbetsgivarverket delar inte denna uppfattning. Det ligger i statens intresse att se till att en enhetlig och godkänd databas för annonsering av upphandlingar inrättas i Sverige.

Överprövning

En anskaffning som görs i enlighet med ett ramavtal som inte innehåller samtliga villkor för senare tilldelning av kontrakt, d.v.s. efter en förnyad konkurrensutsättning, ska, enligt utredningen, kunna överprövas på samma sätt som andra beslut om tilldelning av kontrakt. Arbetsgivarverket anser att sådana beslut inte ska kunna överklagas.

---

¹ NOU:s rapport dnr 2000/0231-28, Kartläggning av elektroniska databaser som annonserar förenklade upphandlingar.(2000-11-28)

Enligt verket är syftet med de statliga ramavtalen att förenkla myndigheternas anskaffning av varor och tjänster. Om sådana beslut ska kunna överklagas, kan detta komma att medföra praktiska svårigheter för de upphandlande myndigheterna. Flertalet myndigheter är små och de har vanligen inte någon stor upphandlarfunktion. Det är också problematiskt att behöva vänta med att teckna avtal. Arbetsgivarverket har dessutom inte kännedom om att det skulle föreligga några problem med nuvarande ordning. Leverantörer har idag möjlighet att ansöka om överprövning avseende beslut om tilldelning av kontrakt i samband upphandling av ramavtal. Detta bör vara tillräckligt.

Frågan om ILO:s konvention nr 94 är förenlig med de nya EG-direktiven

I tilläggsdirektiven 2004:04 anges att utredningen *skall* utreda om ILO:s konvention nr 94 är förenlig med de nya direktiven. Utredningen konstaterar dock att det är osäkert om en tillämpning av de krav konventionen ställer är förenliga med upphandlingsdirektiven och annan gemenskapsrätt. Utredningen är skyldig att belysa och ta ställning i frågan i enlighet med det kommittédirektiv som regeringen lämnat. Här står det, enligt Arbetsgivarverket, således klart att utredningen inte har hörsammat direktiven.

Det är av stor vikt att utreda frågan om vilka sociala krav - i första hand i form av arbets- eller anställningsvillkor - en upphandlande myndighet kan ställa. Detta gör sig särskilt gällande om en medlemsstat i EU avser att ratificera ILO:s konvention nr 94. I prop. 2001/02:142 s. 42 f. anförde regeringen i frågan om särskilda kontraktsvillkor t.o.m. att ett väsentligt syfte kan vara att föreskriva särskilda arbets- eller anställningsvillkor för ett arbete som ska utföras. Arbetsgivarverket beklagar att utredningen i denna del endast konstaterar att det är svårt att med någon precision ange vilka sociala krav som är förenliga med gemenskapsrätten. Ansvar för dessa ställningstaganden läggs därmed över på den upphandlande myndigheten. Arbetsgivarverket menar att om utredningen tycker att det är svårt att precisera de sociala krav som är förenliga med gemenskapsrätten, kommer knappast den upphandlande myndigheten att få det lättare.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Göran Ekström. I den slutliga handläggningen deltog också administrativ chef Bernt Johnsson, chefjurist Karl Pfeifer, jurist Pär Grip samt jurist Andrea Mesko, föredragande.

Göran Ekström
Generaldirektör

Andrea Mesko

Föredragande